SZABADSÁG

A DEMOKRATIKUS KÖZVÉLEMÉNY NAPILAPJA

I. ÉVFOLYAM.
1. SZÁM.
1989. DECEMBER 23.,
SZOMBAT.
4 OLDAL ÁRA 50 BANI

Szabad România, szabad Kolozsvár!

A Nemzeti Megmentési Front Tanácsának KÖZLEMÉNYE az országhoz

Honpolgárok!

Történelmi pillanatokat élünk át. A Ceaușescuklánt, amely katasztrófához vezette az országot, eltávolítottuk a hatalomról. Valamennyien tudjuk és elismerjük, hogy a győzelem, amelynek az egész ország örvend, a minden nemzetiségű néptömegek, s elsősorban csodálatos ifjúságunk áldozatkészségének gyümölcse, azokénak, akik vérük árával visszaadták a nemzeti méltóság érzelmét. Megkülönböztetett érdemük van azoknak, akik éveken át életüket is veszélyeztetve tiltakoztak a zsarnokság ellen.

Új fejezet kezdődik Románia politikai és gazdasági életében.

S sorsdöntő pillanatokban elhatároztuk, hogy Nemzeti Megmentési Fronttá alakulunk, amely a román hadseregre támaszkodik, s amely magában foglalja nemzetiségre való tekintet nélkül az ország összes egészséges erőit, mindazokat a szervezeteket és csoportosulásokat, amelyek a totalitárius zsarnokság éveiben bátran kiálltak a szabadság és a méltóság védelmében.

A Nemzeti Megmentési Front célja a demokráciának, a román nép szabadságának és méltóságának meghonosítása.

E pillanattól kezdve feloszlattuk a Ceaușescuklán valamennyi hatalmi struktúráját. A kormányt felmondtuk, az Államtanács és annak intézményei megszüntetik tevékenységüket. Az egész hatalmat az államban a Nemzeti Megmentési Front Tanácsa veszi át. Neki rendelik alá a Katonai Főtanácsot, amely a hadsereg és a belügyminisztériumi egységek egész tevékenységét koordinálja. Valamennyi minisztérium és központi szerv a jelenlegi struktúrájában folytatja normális tevékenységét, alárendelve magát a Nemzeti Megmentési Frontnak, hogy biztosítsák az egész gazdasági és társadalmi élet normális lebonyolítását.

Területi viszonylatban megalakítjuk a Nemzeti Megmentési Front megyei, municípiumi, városi és községi tanácsait, mint a helyi hatalom szerveit.

A rendőrséget felhívjuk, hogy a honpolgári bizottságokkal együtt biztosítsa a közrendet.

Ezek a szervek minden szükséges intézkedést meg fognak tenni, hogy biztosítsák a lakosság élelemmel, villamos energiával, hőenergiával és vízzel való ellátását, hogy biztosítsák a szállítást, az orvosi ellátást és az egész kereskedelmi hálózatot.

Programként a front az alábbiakat javasolja:

1. Az egyetlen párt vezető szerepének feladása és egy plurális demokratikus kormányzati rendszer meghonosítása.

2. Szabad választások megszervezése április folyamán.

3. A törvényhozási, végrehajtói és bírói hatalom szétválasztása az államban és valamennyi politikai vezető egy vagy legtöbb két mandátumra történő megválasztása. Senki sem követelheti már az életre szóló hatalmat.

A Nemzeti Megmentési Front Tanácsa javasolja, hogy **az ország neve a jövőben legyen ROMÁNIA.**

Az új Alkotmányt szövegező bizottság azonnal megkezdi működését.

4. Az egész nemzetgazdaság restrukturálása a rentabilitás és hatékonyság kritériumai alapján. A központosított gazdasági vezetés bürokratikus-adminisztratív módszereinek felszámolása és a szabad kezdeményezés, a hozzáértés előmozdítása valamennyi gazdasági szektor vezetésében.

5. A mezőgazdaság restrukturálása és a paraszti kistermelés támogatása. A falvak rombolásának megállítása.

6. A román oktatás újjászervezése a jelenkori követelmények szerint. Az oktatás struktúráinak újjáteremtése demokratikus és humanista alapokra helyezése.

A román népnek oly sok kárt okozott ideológiai dogmák felszámolása és az emberiség igazi értékeinek előmozdítása. A hazugság és a csalás felszámolása, s a hozzáértés és igazságosság kritériumainak meghonosítása valamennyi tevékenységi területen.

A nemzeti kultúra fejlesztésének új alapokra való helyezése.

A sajtó, a rádió és a televízió átadása egy despotikus család kezéből a nép kezébe.

7. A nemzeti kisebbségek jogainak és szabadságjogainak a tiszteletben tartása és a románokéval való teljes jogegyenlőségük biztosítása.

8. Az ország egész kereskedelmének megszervezése abból indulva ki, hogy prioritással kielégítsék Románia lakosságának valamennyi mindennapi szükségletét. E célból véget vetünk a mezőgazdasági élelmiszertermékek exportjának, csökkentjük a kőolajipari termékek exportját, elsőbbségben részesítve az emberek hő- és villamosenergia-szükségleteinek a kielégítését.

9. Az ország egész külpolitikája szolgálja a jószomszédságot, a barátságot és az egyetemes békét, beintegrálódva egy egységes Európa, a kontinens valamennyi népének közös háza felépítési folyamatába. Tiszteletben fogjuk tartani Románia nemzetközi vállalásait, s elsősorban a Varsói Szerződésre vonatkozóakat.

10. Az emberi lény szükségleteinek és fejlődési érdekeinek, az emberi jogok és szabadságjogok, köztük a szabad mozgáshoz való jog tiszteletben tartásának alárendelt bel- és külpolitika előmozdítása.

E frontba tömörülve szilárd elhatározásunk, minden tőlünk telhetőt megteszünk, hogy helyreállítsuk a civil társadalmat Romániában, garantálva a demokráciának, az ország valamennyi lakosa szabadságának és méltóságának diadalát.

Ideiglenesen a tanácsban részt vesznek a következők: Doina Cornea, Ana Blandiana, Mircea Dinescu, Tőkés László, Dumitru Mazilu, Dan Deșliu, Ștefan Gușe tábornok, Victor Stănculescu tábornok, Aurel-Dragoș Munteanu, Corneliu Mănescu, Alexandru Bîrlădeanu, Silviu Brucan, Petre Roman, Ion Caramitru, Sergiu Nicolaescu, Mihai Munteanu, Mihai Ispas, Gelu Voican Voiculescu, Dan Marțian, Lupoiu Mihail kapitány, Voinea tábornok, Dumitrescu Emil sorhajókapitány, Neacșa Vasile, Ciontu Cristina, Baciu Marian, Bogdan Teodoriu, Eugenia Iorga, Negrițiu Paul, Manole Gheorghe, Vladimir Ionescu, Adrian Sîrbu, Cîrjan Constantin, Domokos Géza, Magdalena Ionescu, Marian Mierlă, Constantin Ivanovici, Ovidiu Vlad, Bucurescu Valeriu, Ion Iliescu.

E közleményt a rádióban és a televízióban felolvasva Ion Iliescu rámutatott: Ez egyelőre egy igen operatívan kigondolt ideiglenes összetétel. A lista nyitva marad. Nem ez lesz a tanács teljes összetétele. Csupán néhány olyan embert említettem, akinek nevéhez az országban végbemenő átalakulások kapcsolódnak, olyan embereket, akik a zsarnokság éveiben áldozatkészségről tettek tanúbizonyságot, fiatalokét, akik ezekben a napokban a barikádokon voltak, akik életüket veszélyeztették, a munkásokét, a diákokét, az értelmiségiekét, a hadsereg képviselőinek, azoknak az erőknek a nevét, akik aktívak voltak, jelen voltak a hatalom új rendszerének beiktatási folyamatában. A lista tehát nyitva marad. Ahhoz, hogy kiegészíthessük a tanács összetételét, várjuk mindazoknak a társadalmi kategóriáknak és erőknek a javaslatait, amelyek harcoltak és győztek.

Ez a közlemény a romániai új államhatalmi szerv programplatformjának első formája. Azt a mandátumot kaptam, hogy ismertessem önökkel.

KIÁLTVÁNY

1. Demokráciát
2. Szólásszabadságot
3. Szabadságot mindenkinek, nemzetiségtől, politikai és vallási hovatartozástól függetlenül
4. Szabad, demokratikus választásokat, titkos és közvetlen szavazással
5. Rendet, fegyelmet és az anyagi javak biztosítását
6. Mindenfajta tulajdon védelmét
7. A jelenlegi határok védelmét és biztosítását — a nemzeti függetlenség megőrzését
8. Minden honpolgár ennek a hazának fia, és nemzetiségre való tekintet nélkül egyforma jogokkal rendelkezik
9. Szabad szakszervezeteket
10. Politikai pluralizmust
11. A zavartalan tevékenység újrakezdését minden területen

A Nemzeti Megmentési Front Kolozs Megyei Bizottsága

Védjük meg jövőnket!

A Nemzeti Megmentési Front Kolozs Megyei Bizottsága ezúton is teljes együttérzését fejezi ki az elmúlt napok mészárlásai nyomán gyászba borult családoknak, amikor a legjobbjaink estek el, hogy mi ma demokráciában és szabadságban éljünk.

A Nemzeti Megmentési Front Kolozs Megyei Bizottsága tudatja a lakossággal:

- **A Bizottság és a Fegyveres Erők autoritását a jog és a népakarat biztosítja.**
- **A rendőrség a törvény szabta feladatkörét gyakorolja. A rendőrök nemzeti színű karszalagot fognak viselni, és tekintélyüket a közrend védelme érdekében tiszteletben kell tartani.**
- **A vállalatok a lehető legrövidebb időn belül újrakezdik tevékenységüket.**
- **A szabadságért vívott harcban elesettekért december 24-ét gyásznappá nyilvánítjuk.**
- **December 25-e — Karácsony — munkaszüneti nap; kivételt csak a folyamatos üzemeltetésű vállalatok képeznek.**
- **Az ivóvizet ellenőrizték és iható. Az áramellátás zökkenőmentes. A földgáz-ellátás is zavartalan. A helyi utasszállítás rendszeres.**
- **Tejből, kenyérből, az alapvető élelmiszercikkekből az ellátás biztosított.**
- **A jegyre szolgáltatott élelmiszerek egyelőre, a lehetőségek szerint, az érvényben lévő rendelkezéseknek megfelelően szerezhetők be.**

Felhívás a lelkiismerethez

Annyi szenvedés, könny, megalázás, fájdalmas vérontás után most, Szabadságunk pillanatában, mindannyiunk LELKIISMERETÉHEZ FORDULUNK. Fedezzük fel lelkünkben az újraszülető érzéseket és értékeket, az emberséget és megértést, az igazságszeretetet, a becsületet, a bátorságot és a hitet!

MINDANNYIUNK LELKIISMERETÉHEZ fordulunk, akadályozzuk meg, hogy az elmúlt évtizedek túlkapásai, ezek a véres napok megismétlődhessenek!

MINDENKIT FELHÍVUNK: legyünk valóban szabad emberek egy szabad országban!

Gondoljunk a holnapra, gyermekeinkre, akik kérdően és reménykedve tekintenek ránk!

Amint cselekszünk Ma, olyanná alakul a történelem tükrében ROMÁNIA!

Ne tegyük tönkre az anyagi javakat — a mi alkotásaink!

Ne mellőzzünk egyetlen szellemi értéket sem — a mieink!

EGYETLEN PILLANATRA se feledkezzünk meg a szenvedésről, azokról, akik életüket áldozták a szabadságért!

AKADÁLYOZZUNK MEG minden erőszakos cselekedetet, akadályozzuk meg az újabb igazságtalanságot. Népünk, meghoztuk az IGAZSÁGOT!

Az írókból, művelődési és művészeti életünk képviselőiből alakult FELHÍVÁS A LELKIISMERETHEZ állampolgári bizottság

Az igazság szabadsága

Mind a mai napig soha sem mondhattuk ki az igazságot. A teljes igazat. A keserves, véres, megrendítő és felkavaró igazat. Fél évszázada szorul ebben a lapban az a gondolat, amely ma már minden embert összeköt a világnak ezen az oly sokat szenvedett részén is, Európa közepén, a szó, amelyet tegnap óta már olyan természetesen éjtünk ki, mint ahogyan a kenyeret a szánkhoz visszük: SZABADSÁG!

Szabadság és igazság; édes testvérként ölelkező két szó, amelyek egymáshoz tartoznak, fogcsikorgatva reméljük: immár mindörökké. Ebben a hatalmas, emberarcú forradalomban bízva reméljük: immár mindörökké. Minden elkeseredésünket és dühünket iszonyú erővel megfékezve reméljük: immár mindörökké.

Hiszen akkora árat fizetett érte ez az ország, s benne ez a város!

Az életével fizetett. Fiatal életek emlékére égnek a gyertyák a kolozsvári Főtéren, s lobognak a fekete gyászlobogók békésen tüntetők kezében.

(Folytatása a 3. oldalon)

Orbán Ferenc

A szabadság első órái Kolozsváron

Kolozsvári (személyes) tudósítás

A véletlen hozta úgy, hogy ott lehettem, feleségemmel ott lehettünk a Mihai Viteazul téren, amikor a(z akkori) karhatalom éppen felvonult a munkásnegyed felől a központ felé indult tüntető tömeg fogadására. Ott voltunk és láttuk, láthattuk egyfelől az arra elhaladók, gyanútlan járókelők a temesvári borzalmak hírétől és a látványtól elszörnyedt arcát. Volt aki ijedten szaporázta meg lépteit, volt aki szitkokat mormolt maga elé, talán a kelleténél is halkabban a beidegződött félelmektől, az „aranykorszakban" ételemünkké vált rettegéstől, s voltak, akik talán csak kíváncsiságtól hajtva, vagy éppen a halálra is elszántan maradtak ott, azon a régi emlékek tanúvevőjeként bennünk és általunk élő Barompiacon. Szégyen-e, vagy nem, mi ketten „csak" egymás kezét szorítottuk meg valamivel jobban, s miközben a gyűlölet indulatai torkunkat szorongatták, mi is sietősebbre vettük. Otthon vártak a mit sem sejtő, ártatlan, féltve féltett gyerekek. A Malom utca sarkára, az állomás felől érkezők fogadására hídfőhöz felhúzó tankok láttán háborút látott emberek, bombázások szörnyűségeit átélt asszonyok takarták el szemüket, fiatalok szorították ökölbe kezüket...

Valamikor három és négy óra között aztán egy barát csengetett be kifehéredett arccal, s szinte sírásra forduló, elcsukló hangon csak annyit mondott:

— Szomorú, véres hírt hozok! A Főtéren, a Continental Szálló előtti részen elhangzottak az első lövések.

Amit talán a legnehezebb volt tudomásul venni, ami ellen napok óta fohászkodtunk, lám bekövetkezett! Kolozsvárnak is vannak immár ártatlan, hősi halottai! Aztán jöttek a központ felől a síró emberek, a kétségbeesett menekülők, akik az otthon (vélt) oltalma felé siettek. Fegyverek ropogtak, belelőttek az Urániánál az állomás felől központba igyekvő, testvéreikkel egyesülni kívánó munkásokba, a védtelen, zsarnokság, elnyomatás, megfélemlítés ellen békésen tüntető tömegre.

Lőttek a központban, lőttek valahol messze, a munkásnegyedben, vagy talán a nagyravágyás őrülete által kialakított Téglás utca környéki betonrengeteg táján. És mi csak hallgattuk döbbenten, hallgattuk a diktatúra utolsó bevetett fegyvereinek ropogását, s olykor a „Le a suszterrel", „A nép mi vagyunk", „Ceaușescu — a scornicești-i gyilkos", „Le Ceaușescuval", vagy éppen a „Lőjetek belénk", „Szabadság—szabadság", „Ceaușescu — cipőt akarunk a bőréből", „Le a diktatúrával", „Nem vagyunk huligánok", „A magyarok velünk vannak" ütemes skandálása.

Barátomat rémület fogta el, édesanyja karácsonyi ajándékok vásárlására indult a városközpontba. Telefonon hiába próbáltuk hívni, miközben az újabb külföldi híradások érkezését vártuk a belföldi és külhoni fejleményekről. Autóba kellett hát ülni... Körbe, kerülőúton.

Monostor... A Minerva környékén már ott a tömeg. „Gyávák, gyávák" — kiáltják az autósokra...

Aztán, újra otthon, éjfélig sortüzektől visszhangzik a város... Nem tudunk aludni, mint ahogyan bizonyos, hogy az országban ezen az éjszakán mindenütt kevesen aludtak.

Reggel, hajnaltól búgnak a szirénák. Noha még érvényesíteni akarja lövéseivel tekintélyét a hatalom, a munkásság, a város népe újabb tüntetésre készül. A városban kiki a végre szabadon kapható néhány élelmiszerféleségért áll sorba, vagy az érkezők fogadására készül. Készül még a hatalom is. Katonai alakulatok veszik körül — megfélemlítésre szánt — szirénázással a megyei pártbizottság épületét, s egy szakasz — rendőri segédlettel — a városháza kapujában állingál.

A főtéri kegyhelyeken, a vérfoltok és agyvelő maradványok mellett koszorú, virágcsokor és égő gyertyák. Minden egy nagy várakozás. A Béke téren tömeggyűlés, a Diákművelődési Ház előtt. Nemzeti zászlók lengenek — címer nélkül — s a lejáratott embléma helyett két fiatal lány kezében fehér vászonpannó, rajta az előző napi vért jelképező vörös felirattal. Erőszak nélkül. És a tömeg elindul a Főtér, a városháza felé, hogy a már ott tüntető társakkal egyesüljön. Teljes a mámor, rendőr, katonai alakulat sehol. Cornea asszony, a román nép hőse — aki tegnap este óta, véráldozatok árán újra szabad — beszél a néphez. A Lenin út felől újabb tömeg érkezik. Immár lehetnek, lehetünk vagy öt-hatezren. Közben a Mihai Viteazul tér felől is jelszavak hallatszanak. Odasietve megható látvány fogad. A szobor talapzatáról fiatal szónokok beszélnek a tíz-tizenöt ezres tömeghez, s vezényszóra, a gyászlobogó és egyházi zászló előtt egy percre letérdel a tömeg. Kegyeletként az elhunytakért, akik ezért a rég vágyott szabadságért vérüket ontották, életüket áldozták. Aztán hatalmas hangorkán fogadja a Főtér felől érkezőket. Itt is Cornea asszony beszél a néphez, szabadon, megkínzatásoktól elgyötört hangon. Románok és magyarok együtt hallgatják, éljenzik. Végre — fasiszta üzenetek nyomaitól mentesen — együtt vagyunk mind, s egyazon ügy, történelmi pillanat részesei. A pártházhoz érve kenyeret nyújt valaki a tömegből az elcsigázott katonáknak. Az egyik harckocsira „Le Ceaușescuval" plakát kerül. Mindenki boldog, mindenki remél.

„Holnap nyolckor", mondogatják egymásnak a nagy tüntetés végeztével az emberek. Aztán... villámgyorsan terjed el a hír, hogy a nép kezén újra a rádió, a televízió. És szabad a nép, szabad az ország! Egymás nyakába borulnak az emberek, most, szürkületkor, amikor ezeket a sorokat írom, továbbra is tülkölve, zászlókat lengetve, énekelve ünnepel a város népe. Együtt vagyunk, s egymást segítve kezdhetünk hát hozzá új, európai mértékkel mérhető, a zsarnokságból Európába visszavezető élet szabad és felszabadult építéséhez. Nem futni kell immár, hanem megfogni egymás kezét!

Pillich László

A szabadság mámorában

Hogy visszatérhessünk Európába

Annyira vegyes érzelmekkel haladok keresztül megpróbáltatott városunkon, hogy azokról, képtelen dadogással, véka alá bújtatott és mondatok közé elrejtett szavakkal érdemlegest mondani aligha lennék képes. Ezekben az órákban, amikor képviselőink, igazi képviselőink azon új irány meghatározásán fáradoznak amelyet az egész ország vár, valamennyiünket a régről elfelejtettnek hitt lelkesedés érzése kerít hatalmába. Örömünk, persze, nem felhőtlen, hiszen mindazok emléke, akik szerda este a Főtéren, a Monostoron és a Mărăști-téren életüket áldozták e régvárt pillanatért, kiknek soraiba az elvetemült hatalom golyói repültek, mondom, mindazok emléke gyászt parancsol.

Gyász és öröm napja ez a mai! Nem könnyű ilyenkor egy város életéről átfogó képet nyújtani! S mégis: valamennyien láttuk Kolozsvár utcáin, terein a szabadságot és az emberséget, az igazságot követelők ünnepi menetté változott felvonulását. Láttuk tegnap délelőtt, ahogyan a megyei pártbizottság épülete előtt parasztasszonyok kenyeret és tejet osztottak a katonaságnak. És ölelkeztek! Láttuk a katedrális köré gyűlt tömeget amikor lelkesedéssel és örömmel nyugtázta Doina Cornea asszony nyugalomra és felelősségre intő szavait.

— A mi napunk ez, valamennyiünké, a népé! — mondotta Cornea asszony, miközben a tömeg egyre nagyobb lelkesedéssel pár nappal ezelőtt még suttogni sem mert jelszavakat kiabált. Igen, nyugalomra, mert most erre nagyobb szükség van, mint bármikor!

Immár igazán ráillik az ortodox katedrális környékére a Győzelem-tér név. Hiszen egyike lett azoknak a helyeknek, ahonnan az ország jövendőjéről, a néptömegek véleményüket, akaratukat, fegyverekkel dacolva nyilvánították ki. A katonaság is megértette, hogy a tüntetők nem huligánok, nem holmi elvetemült elemek, s még kevésbé fasiszták! A tömegre nézve, első látásra is meg lehetett állapítani: gyári munkások, diákok, parasztok, nyugdíjasok. A nép maga!

Örömünkre szolgál, hogy kívánságait a nép végre szabadon kinyilváníthatta. De a demokráciát meg kell tanulnunk! Senki sem jogosult arra, hogy a vérrel fizetett szabadságot félreértelmezze és azt leszámolásra használja fel. Meg kell jól értenünk: a megújulás útján a szükséges, elkerülhetetlen lépéseket csupán nyugodtsággal, higgadtan lehet megtenni. Viselkedjünk úgy, ahogyan azt tőlünk egész Európa elvárja. Mutassuk meg, hogy megérdemeljük mindazt, aminek kiharcolásáért testvéreink életüket adták.

A Főtér sarkán, a bank előtt és a Mátyás-szobor mellett gyertyák égnek. Hőseink emlékére a nép virágot hozott. És fenyőágat Idős néni névnapra kapott virágcserepét helyezi a postaládára, az égő gyertyák mellé. S könnyes szemmel szól a mellette elhaladó fiataloknak: — Csak szép szóval, gyermekeim, csak szép szóval! A másik sarkon karszalagos munkás igyekszik meggyőzni embertársait: — Mindenki viselkedjen fegyelmezett módon! Cornea asszony többedmagával bizottságot hozott létre, s a fővárosban is képviselve leszünk!

— Szabadságot! — kiáltja a városháza elé gyűlt tömeg. S velük együtt kiáltjuk mi is: — Európához akarunk tartozni! — De ennek érdekében, valamennyiünknek igaz becsülettel és felelősségérzettel kell viselkednünk. Hogy Európába visszatérhessünk!

Tibori Szabó Zoltán

Munka közben a Nemzeti Megmentési Front Kolozs Megyei Bizottsága

Az első pillanat

ámulatával néztem a tévében a boldogságtól megrészegült arcokat, hallgattam az egymásra záduló, de hihetetlenül felforrósodott szavakat, s bár az futott át zavarodott agyamon, hogy még csak megközelítőleg sem lehet szavakba foglalni azt, amit az ember egy ilyen egyszeri, de régen megálmodott pillanatban érez, már csak azért sem, mert ugyanaz a közléskényszer feszíti mindazokat, akik ott tolonganak a mikrofon előtt, s egymás szavába vágva próbálják a félelem szorításából szabadult érzéseik mámoros remegését valamiféle érthető formába kalapálni, ám a szokatlan tehertől meggyörnyedő, mégis szárnyalni próbáló lélek félszavak és artikulátlan hangok halmazába fullad, s a bilincstől szabadult kéz esetlen, görcsös kísérletet tesz, hogy a szabadság már-már elfeledett szép ívét rajzolja valahova a kéklő magasságba, s ugyanez a mozdulat az egész világot is magához ölelje, hiszen ez a világ most már testvéri ölelésnyire van csak; de hát hogyan férhetne el ennyi minden a lesorvadt szavakba, a még bénán-félszeg mozdulatokba; az én arcomon mégis folynak az árulkodó, férfiatlan könnyek, s bár úgy hiszem, hogy nem lehet szavakba foglalni az egyszerit, a csodát, mégis értem ezeket a mámoros emberi szavakat, s azt mondom: a leggyönyörűbb szöveg, amit életemben hallanom adatott!

Kiss János

Álom? Ölelkezünk...

Alig másodpercekkel ezelőtt szégyenünk utolsó emléke koppant a padlón. A fal most csupasz és mégsem hiányzik semmi. Írunk valamennyien, akik bejöttünk a szerkesztőségi irodákba. Szabadok vagyunk, és szívünk teljes melegével köszöntjük ezt a szabadságot. Köszöntjük a bátrakat, gyászoljuk a hősöket, akik tegnap vérbe fagyva feküdtek a Continental étterem és a Nemzeti Bank előtti szürke aszfalton, a Mărăști téren és a Monostoron.

Mennyivel másabb a mai nap!

Sokadmagammal tolongtam a Nemzeti Színház irányába. A páncélkocsik — az alig néhány órával előbbi ijesztő rémek — megszelídültek a tömeg szoritásában. Nehézgépgyártók és diákok, vasutasok és ismét diákok, fiúk és lányok kenyeret, csokoládét, cigarettát, melegítőt nyújtottak a kiskatonáknak. Kézszorítás..., már-már ölelkeznek is, de magas a tank, a páncélkocsi.

Testvér! Testvér! Testvérek vagyunk! Ne lőjetek! Gyertek velünk! És a katonákon igazán nem múlott. Amint erre parancsot kaptak, mentek. Mentek a néppel, örömmel, boldogan.

— A nép mi vagyunk! — Harsogták emberek ezrei...

Győzött a nép szent akarata. Győzött Bukarestben és Temesváron, győzött szép kincses városunkban, Kolozsváron, szerte az országban.

Leírhatom, ami a reggel még álomnak tűnt, hogy könny szökött a szemembe, mikor láttam: a páncélkocsiban álló katona mosolyog és integet a tüntetőknek. Ezt a katonát tegnap még főbelőtték volna...

Ízlelgetjük a szabadság ízét, hangját, fényét. Gépkocsiduda és gyári sziréna, harangok zúgása keveredik, és a békésen tüntetők tízezreinek harsogása. Parancsok súlyos terhe alatt éltünk. Gyertyák égnek, ahol tegnap ebben az időpontban a hősök álltak. Tüzek égnek, amelyek egy szégyenteljes korszak kinyomtatott hazugságait emésztik.

Szabadok vagyunk! Mától, 1989. december 22-től.

Köszönjük és köszöntjük ezt a szabadságot.

Székely Raymond

Kányádi Sándor

Játszva magyarul

aki megért
s megértet
egy népet
megéltet

Élő adás

Sohasem hittem volna, hogy a történelmet élő adásban lehet közvetíteni. A régi műsor utolsó pillanatait még hallgattam. Latolgattam az esélyeket, mit tesz a hadsereg miniszter nélkül: tovább is háborút viv a fegyvertelenekkel?

Aztán a televízió élő adásra váltott át. A képernyőn tömeg, szónokok — emberek. Egymást követték a szakmabeli és nem szakmabeli, tapasztalt és tapasztalatlan politikusok, ismerősök és ismeretlenek. Egykori üldözöttek és volt üldözők, követelők és ígérgetők, magabiztosak és félszegek, pátosszal beszélők és halkszavúak.

Tovább nézném, de nem hiszem, hogy az adás zártáig minden tisztázódik.

A pillanat volt a fontos.

Az, amikor a megszerkesztett műsor átváltott élő, eleven történelemformáló adásra.

Pálfi Mircea

Tegnap még Igazság volt, áligazsággal!

Mától SZABADSÁG, mert az 50 éves Igazság munkatársainak gondolatai, érzései, érzelmei szabadon szárnyalhatnak.

Köszöntjük ezt a pillanatot és köszönjük olvasóinknak is előlegezett bizalmát.

A SZABADSÁG szerkesztői

KOLOZS MEGYE LAKOSAI!

Örömünk nagy.
Ne árnyékolják be meggondolatlan cselekedetek.
Vandalizmusról, rablásról és huliganista megnyilvánulásokról érkeztek hírek.
Kerüljük az erőszakot.
Ne fogyasszunk szeszes italokat.
Ne engedjünk a provokációnak.
Szabadságunk értékes, bemocskolását kerüljük el.

A KEZDEMÉNYEZŐ BIZOTTSÁG

Éljen a szabadság!
Tartsunk össze, legyünk higgadtak!
Kellemes ünnepeket!

VÉRONTÁS NÉLKÜL

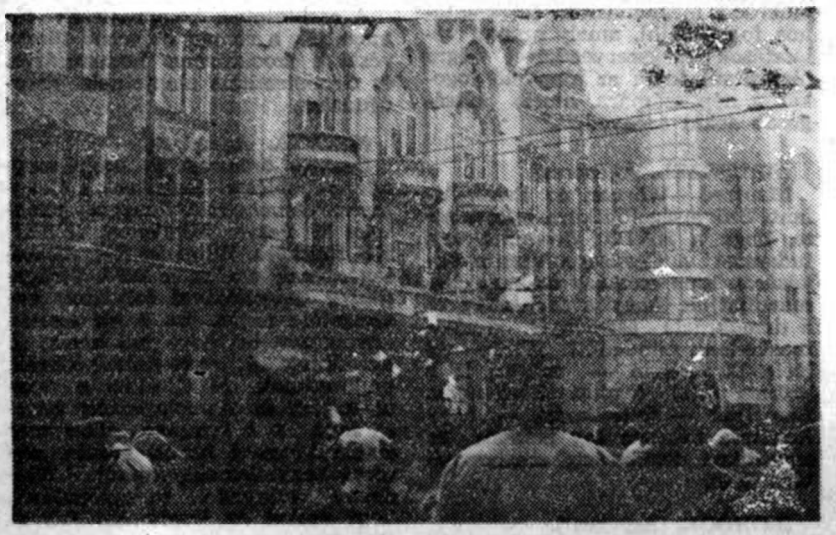

Tüntetők a megyei pártbizottság épülete előtt

Kántor László felvételei

Az igazság szabadsága

(Folytatás az 1. oldalról)

S mától vagy holnaptól, de egy bizonyos naptól kezdve kétségtelenül végleg beköltözik a szívünkbe is. A félelem most csinálja neki a helyet. A megalázottság érzése most illan el végre. A szégyen és a keserűség, az iszonyat és a tehetetlen düh most száll el, hogy a szívünkben csak a szabadság békességének maradjon hely.

Csak még el kell felejtenünk a régi szavakat. Csak még ki kell mossa agyunkból az idő azt, amit annyi időn át belénk sulykoltak. Csak még el kell hinnünk, hogy hangosan mondhatjuk egymásnak azt, amit gondolunk. Át az úttesten, szinte kiabálva. Akár magyarul, akár románul vagy németül, s ezért nem mérnek ránk gyűlölködő pillantásokkal huszonötöt, hiszen az ország eme részének a szépsége a sokszínűségében is ragyog.

Akkor hát mostantól kezdve azon munkálkodjunk, hogy az emberséggel együtt a szónak is adjuk vissza a becsületét. Az igaz szónak. Annak, amely méltóságra, hitre, bizalomra szólítja az embert, s magáért való munkára. Az üresen döngő szavaknak kigondolóikkal, szajkózóikkal együtt befellegzett, hiszen szabaddá csak az igaz emberség, az őszinte hit tehet bennünket. Óvjuk a szót, el ne kopjon, mert ezután már attól függ a sorsunk, hogyan, milyen őszintén tudunk szembenézni önmagunkkal. Országos önmagunkkal. Azzal, amivé lettünk, mert tettek bennünket.

A jövőnk függ az igazságtól. Mindig mondjuk ki!

Nyilatkozók hitele

December 21-én — egy olyan nap estéjén, amelyet negyven évvel ezelőtt Sztálin elvtárs születésnapjaként kellett Kolozsvárt is ünnepelni — Csehov-bemutatóra készült a Nemzeti Színház, a kiváló bukaresti színész és tiszta ember, Victor Rebengiuc vendégszereplésével. A Vidéki jelenetek nek természetesen semmi köze „a népek bölcs vezére és atyja" cím egykori kisajátítójához, mint ahogy Rebengiucnak sincs Sztálin utolsó közép-kelet-európai utódjához és tanítványához. A hivatalos ünnepektől független, amolyan becsempészett előadás lett volna a Nemzetiben.

Ez a december 21., a szokatlanul meleg téli délután és este azonban más, gyökeresen más előadást hozott a kolozsváriaknak: békés tüntetést ezrek és tízezrek részvételével, a diktatúra ellen, a szabadságért, amelyet azonban három óra után néhány perccel a város főterén gyilkos lövések próbáltak vérbe fojtani; s a kirendelt rohamsisakos és gépfegyveres egységek éjszakáig nem szűntek meg lőni, gyilkolni, megfélemlíteni az utcára kiözönlött ezreket és az oly rég várt megmozdulás sikerére csak otthoni magányukban, a rádiókészülékek mellett várakozókat, reménykedőket.

A színházi nézőtér így aztán este 6 órakor sötét maradt, a színészbejáró előtt az addigi áldozatokról, az egész szörnyűségről beszéltek a színészek. Néhány száz méterrel arrébb tartott a tüntetés, a diktátor távozását követelve. A belvárosban és a lakónegyedekben éjfélig nem szüntek meg a lövöldözések — ám a tüntetők, elsősorban a fiatalok, a gyárak dolgozói nem hátráltak. És péntek reggel újrakezdték. A katonaság most már nem avatkozott be. Déli egy órakor megtörtént a hosszú várakozásban hitüket veszítettek csodálkozására a nagy fordulat: a bukaresti televízió és rádió elfoglalásával lehetővé vált az ország közvéleményének tájékoztatása, a demokratikus erők győzelmének bejelentése.

És most már térjünk rá a közös után a saját kérdéseinkre, a Romániában élő magyarság évtizedeken át elhallgatott vagy hazugul kiforditott, megoldatlan nemzetiségi gondjaira. Hosszú lesz az út a mindnyájunkat megnyugtató, a menekülőket is visszafordító megoldásig, de talán soha nem indultunk ilyen erkölcsi tőkével, mint éppen most. Temesvár hőse, Tőkés László református lelkipásztor mindnyájunknak példát adott, és most örömmel hallgatjuk a bukaresti televízióban és a román barátoktól itt Kolozsvárt is, élőszóban, tisztelettel említeni a nevét. Öröm volt hallgatni az ugyancsak ellenálló hősse nőtt bukaresti költőt, Mircea Dinescut, aki nem udvariasságból és nem rutinból említette a román néppel együtt, de önálló entitásként, a nemzetiségeket.

A beidegződött reflexek — akárcsak az „elvtárs" megszólítás — persze, nem könnyen győzhetők le. Még egy olyan nagyszerű művész is, mint Caramitru (aki nehéz időkben vállalta Bukarestben Ilyés Gyula versének elmondását nagyközönség előtt), pontatlanul fogalmazott a tévében, sőt — nyilván akaratlanul — bántóan, amikor „bármilyen nemzetiségű románokat" említett. A rossz szóhasználat ellenére hinnünk, bíznunk kell Ion Caramitru tiszta szándékában, emberségében és művészetében. Évek során át szerezte meg a szavak hitelét. Mint ahogy Victor Rebengiuc is. Annyi kiváló színházi és filmbeli alakítás (köztük Augustin Buzura hősének megjelenítése) után most őt is hallhattuk az egykori Iparkamara — a megyei pártbizottság elfoglalt épülete — erkélyéről beszélni. Ha nem csütörtökön, hát pénteken délután szóhoz jutott Kolozsvárt. És nem „vidéki jelenetben". Néhány mondatát idézem: „Szeretteim! Boldogok vagytok? Legyetek okosak is!"

Ennél fontosabbat, ennél időszerűbbet nem mondhatott volna. És most — remélem, én is az évtizedek során megszerzett erkölcsi hitellel állíthatom: ebben Kolozsvár, Erdély, az egész ország minden becsületes, valóban demokráciát akaró embere egyetérthet: nemzeti különbséggel (tehát nem a régi hazug jelszó szerint), de a valamennyiünk számára egyformán lakható jövő érdekében.

Kántor Lajos

Az Igazság Karácsonya

Ennek az új lapnak mindenekelőtt a tényszerű tájékoztatás lenne a dolga. Ehhez nem vagyunk hozzászokva. Sem azok, akik a lapot írják és szerkesztik, sem azok, akik olvassuk. Meglehet, hogy ezt a számot is a régi fenntartásokkal veszi kézbe az olvasó. Oly sokszor meggyőződtünk arról, hogy az „Igazság" nem felel meg a valóságnak. Nem a tények hiteles bemutatása, hanem éppenséggel a félrevezetés volt az eddigi gyakorlat. A lap címét, a lapot magát s mindazokat; akik írták, lejáratta a módszeresen hamis propaganda, amelynek szolgálatába állították.

Évtizedek óta ez az első lapszám, amelyben — ha szegényesen is — de a mai, a pillanatnyi helyzet tükröződhet. Az országos tömegtájékoztatásból a hírek sokasága zúdul ránk: sírva nevetünk, nevetve sírunk, hogy megérhettük ezt is. Hogy Karácsonyra a SZABADSÁGGAL előtt az Igazság napja.

De vajon valóban az-e? Vajon beigazolódnak-e várakozásaink? Szolgáltatnak-e igazságot az ország népének, és ezen belül nekünk, a magyar nemzetiségnek? Még bennünk vannak a görcsök, melyeket ez a hosszú elnyomás okozott a lelkünkben: a másodrangú állampolgár megalázottsága, az örökös óvatosság szorongása, a félelem, ami nem engedi, hogy örömünk teljes legyen. Hogy valóban felszabadultan kiálthassuk mi is, a magunk nyelvén: SZABADSÁG! Nem is kiáltozunk. Még nem merünk. Azoknak szurkolunk, akik most Bukarestben, Temesváron, más városainkban, de legfőképpen itt, Kolozsváron kezükbe vették a Romániában élő népek sorsát. Ime, már leírhatjuk városunk nevét magyarul is. De mi még nem fogalmazhattunk meg politikai programot, nem intézkedhettünk önállóan. Nem is akarunk! Meg kell várnunk, hogy a zajos forradalmi hangulat némileg elülljön, és leülhessünk egy asztalhoz a sokat szenvedett román nép hiteles képviselőivel.

Ma, huszonkettedikén délelőtt, megadatott, hogy ismét találkozzunk — most már szabadon — Doina Corneával. Az őt kísérő, lelkes hangulatú tüntetők tömegében üdvözöltük egymást: megölelt, láthatólag ő is örült, hogy láthat. A meggyilkoltak emlékére gyújtott gyertyák és a koszorú mellett elidőztünk. Férjemmel szorongva gondoltunk az összegyűlt tüntetők tömegeire, akik a páncélkocsik és a zord rohamosztagok előtt vonultak el. Vajon ma is lőni fognak? Nem láthattam előre, hogy mintegy félóra múlva minek a tanúi, résztvevői leszünk.

Az ortodox katedrális előtt összegyűlt tömeg fegyelmezett lelkesedése és méltósága magához vonzott bennünket is. Ki hitte volna tegnap, hogy a véres erőszak után ma hangszórókat szerelhetnek a templom homlokzatára, hogy szóhoz juttassák a nép képviselőit? A „fără violență" feliratú transzparens mögött megjelent a Doina Corneát kísérő menet, és a templom lépcsőin szónoklatokra készült az ellenzék: köztük Doina Cornea is. A menetben dr. Vasilescu Gheorghe, az ismert ellenzéki ügyvéd kínálta a karját nekem is: menjek velük. A nyáron egyidőben, közös ügy miatt voltunk az állambiztonság őrizetében. Most mégis jobbnak láttam, ha férjemmel együtt inkább a közönséget gyarapítjuk.

A katedrális körül semmi jelét nem láttam a demokrácia gyermekbetegségeinek, nem volt fejvesztettség, sem kapkodó lelkendezés. Felemelő nyugalom, szervezettség jellemezte a tüntetőket. Ez főként a szónokok érdeme volt, köztük a Doina Corneaé, aki ebben a történelmi pillanatban a munkások és a diákság szerepét méltatta.

Kifejezéstelen, bezárkózó arcok helyett most végre **emberi** arcokat láttam. És ez a tömeg nemcsak arra volt képes, hogy — teljes joggal — követelőző jelszavakat harsogjon, s ujjongva éltesse a szabadságot. Ugyanez a tömeg az ortodox egyház képviselőinek felszólítására térdre ereszkedett. Ez a lelkében megnyomorított nép, akit évtizedekig egyéni és kollektív megaláztatások sújtottak, most Istenhez imádkozott. Mintegy kétezer ember — románok és magyarok — együtt mondtuk a Miatyánkot, ki-ki a maga nyelvén. A páncélkocsik árnyékában is, békésen, lélekben immár szabadon.

Karácsony közeledik. Olyan újjászületés, ami a szabadságot ígéri: hogy nem térdepelünk többé földi hatalmak előtt.

Cs. Gyimesi Éva

Tőkés László lelkész felhívása hazánk állampolgáraihoz

Testvéreim az Urban, a haza szabad fiai!

A Karácsony előtti délutáni istentiszteletre készülök, amelyet a Szilágy megyei, Szilágyszeg községhez tartozó Menyőben tartok.

Néhány hónap óta félelem és rémület közepette teljesítettem lelkészi hivatásomat Temesváron, mivel egyfolytában zaklattak, üldöztek, meghurcoltak az opportunista egyházi és állami hivatalosságok. Végül a szekuritáté emberei elraboltak hiveim, a temesvári románok, magyarok és németek közül, akik jól megértették az új idők szavát. Most eljött az a nap, hogy Urunkhoz fordulhatunk, akiben különbség nélkül egybeforr szabad szívünk. Ezen történelmi pillanatban a román hazában élő valamennyi, Krisztusban szeretett testvéremhez szólok, biztosítva mindnyájatokat arról, hogy egyházunk hívei és hazánk magyar nemzetiségű polgárai a Romániában új életet alkotó román nép mellett vagyunk.

A világ demokratikus erőihez csatlakozva, a temesvári polgárok megható egységének érzéséből kiindulva, a nemzeti újjászületés kezdeteinek nehéz napjaiban áldozzunk egy percet azok emlékének, akik életüket áldozták a szabadságért, egyenlőségért és testvériségért. Az Úr határtalan szeretetét ezúton is tolmácsolom nektek, ez a szeretet kell áthasson minket is, legyen egy valóban boldog Karácsonyunk, szabadságban és békében, amely az új élet kezdetét jelzi majd ezen a földön. Segítsen az Úristen reménységeink beteljesülésében.

Ámen.

Tőkés László

Nagyheti bűnbánat, karácsonyi szeretet

Karácsony nagyhetében vagyunk. Ezen a héten minden református templomban bűnbánatra szólítanak a harangok, az ünnepi előkészület jegyében hangzanak a beszédek. Kálvini hagyomány ez, amelyet, ha kevesen tartanak is meg, mégis lehetőséget nyit a templomokba betérőknek.

Csütörtökön este szorongva, tegnap már felszabadult örömmel hajtottunk fejet a nagyheti istentiszteleten. A két alkalom közé esett az a fordulat, amely megengedi, hogy a református hívőktől is elhangozzék a kérdés városunk lakóihoz: Nem kellene-e vigyáznunk arra, hogy a szabadság édes öröme ne változzék felelőtlen euforiává? Nem kellene-e valamilyen formában bekapcsolódnunk abba a bűnbánati felhívásba, amelyet a lelkipásztorok a Biblia tanítása szerint hirdetnek? Emberségünk kívánja meg azt, amit a keresztény egyház isteni parancsként vall: „Térjetek meg!" Aki „megtér", azaz önvizsgálutot tart, az nem másban keresi minden gonosz okát, hanem önmagában is. Nem a bosszú és a felelősségre vonás az első gondolata, hanem a bizalomra és a nagylelkűségre való készség. A ma megjelent újságok szégyellik a tegnapiakat. Aki ma írja, vagy olvassa azokat, szeretné elfelejteni tegnapi önmagát. Mást pedig nem a szégyen, hanem a düh ingerel, és nem felejteni akar, hanem tenni. A karácsonyi bűnbánat éppen a tettre kész akaratnak azt az első mozdulatát jelenti, amely nem leszámolni siet, hanem mindenki emberségére számít: a református magyar az ortodox románéra, az evangélikus németére és minden római katolikuséra. Hisszük, hogy ebbe sok hittársunk még élő lelkiismeret-hangja fog bekapcsolódni.

De a bűnbánat nullpontjáról, a nagyheti magunkbaszállásból a karácsonyi evangélium indít el az új élet útján: Jézus Krisztus születésében Isten szeretete testté lett, s nekünk erre a szeretetre nézve kell újjászületnünk. Meg vagyunk győződve, hogy az elkövetkezendő hónapoknak keresztény feladata nem a kizáró bosszú, hanem a befogadó szeretet.

Az evangéliumot eddig „áthallásosan" hirdettük, ezentúl áthangzóbban, de ugyanezt tesszük. Ez most így hangzik: „Hirdetek néktek nagy örömet, amely az egész népnek öröme lesz". Ebben az evangéliumban látja a keresztény hívő ember a maga legigazibb identitását, amelyről nem mondhat le, mert akkor magáról mond le. Magunkról pedig nem mondhatunk le, mert Isten sem mond le rólunk.

Juhász Tamás és
Kozma Zsolt

HÍRÜGYNÖKSÉGEK jelentik

(BERLIN. Agerpres).
A Román Televízió Közleményét idéző ADN hírügynökség jelenti, hogy pénteken Bukarestben a hatalmat a haza megmentésének frontja vette át. Az utcára tódult emberek jubilláltak — írja az ADN tudósítója. Ceaușescu fényképeit elégették vagy széttépték. A hadsereg a tüntetők mellé állt a fővárosban.

(MOSZKVA. Agerpres).
A Szovjetunió Külügyminisztériumának szóvivője az alábbiakat jelentette ki a Bukarestben pénteken történt eseményekkel kapcsolatosan: „Nem kételkedünk abban, hogy a román nép bölcsességről tesz tanúbizonyságot s a drámai események ellenére megőrzi a nyugalmat, a szükséges stabilitást, megteremti a feltételeket a normális élethez és létrehozza a hatalom új intézményeit normális körülmények között".

(VATIKÁN-VÁROS. Agerpres).
II. János Pál pápa pénteken elszörnyedését fejezte ki a romániai tüntetőkkel szemben alkalmazott erőszak miatt. Hagyományos karácsonyi nyilatkozatában a pápa vehemensen elítélte a zsarnokságot és a védtelen román állampolgárok ellen alkalmazott erőszakot. Ugyanakkor az emberi jogok tiszteletben tartásán nyugvó radikális változtatásokra szólított.

(BUDAPEST. Agerpres).
A Magyar Szolidaritási Bizottság jelenti, hogy 500 000 forintos alapot hoztak létre gyógyszerek vásárlására a romániai szenvedőknek — jelenti az MTI. A bizottság felhívást intézett az összes magyar szervezetekhez és honpolgárokhoz, hogy támogassák a kezdeményezést. Közölték, hogy azonnal 200 üveg vért küldenek Temesvárra és a következő 12 órában 200 donor, 24 órán belül pedig ezer donor fog vért adni.

(BERLIN. Agerpres).
A Német DK Államtanácsa megvonja Nicolae Ceaușescutól a Karl Marx Érdemrendet. A döntést megindokolva, az Államtanács hangsúlyozta, hogy az emberi jogok romániai durva megsértése összeegyeztethetetlen a Német Demokratikus Köztársaság legfőbb érdemrendjével.

(BUDAPEST. Agerpres).
A Magyar Szocialista Párt elnöksége nyilatkozatot tett közzé, amelyben rámutat, hogy a romániai eseményekkel kapcsolatos hírről Budapesten éppen a párt vezető szervének ülése idején értesültek. Ez alkalommal a Magyar Szocialista Párt reményét fejezte ki, hogy Ceaușescu rezsimjének megdöntése az első lépés az események demokratikus fordulatában. Az elnökség bizalmát fejezte ki, hogy ezek a változások megnyitják az utat a magyarok és a románok közötti természetes közeledés előtt.

(MADRID. Agerpres).
Az EFE spanyol hírügynökség nagy terjedelemben ismerteti a romániai eseményeket. Leírja a lelkesedést, az ünnepi pillanatokat, amelyeket Bukarest él át, tájékoztat arról, hogy a hadsereg fraternizál a bukaresti tüntetőkkel. Ugyanakkor közli a nép képviselőinek nyugalomra és rendre szólító rádiótelevíziós felhívását egy valóban új élet építéséért.

(ATHÉN. Agerpres).
Alois Mock osztrák külügyminiszter Ceaușescu hatalomról való eltávolítása után reményét fejezte ki, hogy Romániában gazdasági és politikai reformokat vezetnek be, és a gyakorlatban megvalósul az összes románok személyi szabadsága. A román nép, akárcsak a romániai magyar és német kisebbség zendülése hatékonynak bizonyult — mutatott rá Alois Mock az Orf című újságnak adott interjúban. A továbbiakban nem léptetik életbe a szolgálati és diplomáciai útlevéllel rendelkezők tervezett vízumkötelezettségét — közölte az APA hírügynökséggel az osztrák miniszter szóvivője.

Az események a demokrácia erejét és a szabadságéhajt tükrözik. Az emberek ezt most elnyerték Romániában a politikai és gazdasági megújulásért küzdő népi mozgalom, a véres kezű diktátorra mért nagy csapás révén — jelentette ki Mock.

(BONN. Agerpres).
A népek szabadságóhaja 1989-ben viharként halad át Európán — jelentette ki Hans-Dietrich Genscher nyugatnémet külügyminiszter Nicolae Ceaușescu román diktátor bukása után. A román nép — mondotta — nagy győzelmet aratott az emberekkel szembeni megvetés rezsimjével szemben. Mégis, az örömbe bánat is vegyül, tekintettel a halottak még ismeretlen nagy számára. A külügyminiszter közölte, hogy „a szolidaritás szellemében" azonnali segélyintézkedéseket tesznek, amelyeket megfelelő szervezetek fognak koordinálni.

(ATHÉN. Agerpres).
A Tanjug közli Athénből, hogy a Görög Tudományos Akadémia egyöntetű szavazattal kirekesztette Elena Ceaușescut tagjainak soraiból.

(LONDON. Agerpres).
Margaret Thatcher brit miniszterelnök üdvözölte a Ceaușescu-rezsim romániai megdöntését. A Sky News televíziónak adott interjúban reményét fejezte ki, hogy Románia új vezetősége „követni fogja a többi ország példáját és szabad választásokat szervez az országban".

„Ez egy nagyszerű hír Románia népe, valamennyiünk számára. 1989 történelmi évnek bizonyult, a legfantasztikusabbnak valamennyi közül".

(BERLIN. Agerpres).
A román nép határozott akcióival utat nyitott a társadalom demokratikus megújítása felé — hangzik az NDK kormányának nyilatkozata. Szívből üdvözöljük a román népet nagy győzelméért. Ugyanakkor részvétünket fejezzük ki a nagyszámú áldozatért.

A román nép számíthat az NDK népének és országunk kormányának szolidáris támogatására — teszi hozzá a dokumentum, kijelentve azt a szándékot, hogy baráti kapcsolatokat fejlesszen ki Romániával új alapokon.

(BUDAPEST. Agerpres).
Mindjárt azután, hogy a román rádió és televízió közölte a híreket arról, hogy a nép átvette a hatalmat, a budapesti MTI hírügynökség bejelentette az eseményt, valamint azt, hogy milyen álláspontra helyezkedett a román hadsereg a népi vívmányok védelmében. Hangsúlyozza, hogy a román hazafiak, a fiatalok véráldozattal vívták ki a szabadságot.

A magyar hírügynökség azonnal bejelentette, hogy a két szomszédos ország között újból megnyitották az állami határokat.

(BELGRÁD. Agerpres).
Jugoszlávia SZSZK Elnöksége és kormánya figyelemmel követi a romániai eseményeket, és köszönti a prosperitást, demokráciát, szabadságot és emberi méltóságot célzó folyamatot — írja a TANJUG. E történelmi pillanatokban Jugoszlávia népei kifejezik szolidaritásukat a baráti román néppel.

(PÁRIZS. Agerpres).
A Ceaușescu rezsim megbukásával megszűnt a romániai véres megtorlás fő okozója. Ilyképpen létrejöttek a feltételek, hogy a hozzánk rendkívül közel álló román nép megkezdhesse szabad és demokratikus jövőjének építését — jelentette ki Gianni de Michelis olasz külügyminiszter, aki az európai—arab értekezlet alkalmából tartózkodik Párizsban. Kifejezte a román nép iránti csodálatát, amely oly bátran harcolt, s egyben mély sajnálkozásának adott hangot a rendkívül sok áldozat miatt. Szükség van a más országok Romániával való szolidaritására, azzal a Romániával, amely visszanyerte alapvető szabadságjogait. Olaszország lépéseket tesz ilyen irányban, s kérni fogja a nyugati közösségtől, vállalja a rá háruló felelősségét — mondotta az olasz miniszter.

(STRASBOURG. Agerpres).
Enrique Baron, a nyugat-európai parlament elnöke üdvözölte a romániai diktatúra végét és kifejezi „mély megelégedését afölött, hogy a román népnek sikerült véget vetnie egy diktatorikus rendszernek" — jelenti az EFE spanyol hírügynökség A nemzetközi és főleg a nyugat-európai közösségnek

AZ AGERPRES KÖZLI

Az Agerpres Román Hírügynökségnek nincs többé szüksége a cenzúra külön jóváhagyására, s nem kényszerül arra, hogy hamis álláspontokat és bármilyen reális alapot mellőző nemzeti állásfoglalásokat közöljön.

Az ország egész központi sajtójával, a rádióval és a televízióval, az összes tömegtájékoztatási eszközökkel együtt az Agerpres eleget tesz kötelességének, és valósághűen, becsületesen és civilizáltan tájékoztatja az egész hazai és nemzetközi közvéleményt a Romániában és világszerte történő összes eseményekről.

A sajtónak, valamennyi nemzetközi hírügynökségnek átfogó és becsületes képet nyújt valamennyi román eseményről.

Megjegyezzük, hogy ezt a szöveget a Román Sajtóügynökségnek azok az újságírói szerkesztették, akik egy pillanatig sem adták fel szakmai öntudatukat, ugyanazok, akiket tegnap még arra kényszerítettek, hogy elferdítsék a valóságot, és rendszeresen félrevezessék a belföldi és a nemzetközi közvéleményt.

„sürgősen fel kell lépnie a román nép támogatásáért, hogy segítsen neki áthidalni történetének tragikus szakaszát, amelynek katasztrofális gazdasági következményei voltak. Reméljük — tette hozzá —, hogy ez az újabb szakasz a demokrácia meghonosítási folyamatához fog vezetni, amely szabad választások megszervezésével végre biztosítani fogja az alapvető jogokat e nép számára, amely túlságosan sokat szenvedett."

(BRÜSSZEL. Agerpres).
Manfred Wörner, az Észak-Atlanti Szövetség főtitkára kijelentette, hogy a NATO örömmel vett tudomást a Ceaușescu-rezsim bukásáról. Eme esemény nyomán „elmondhatjuk, hogy a szabadság és a demokrácia eszményei diadalmaskodnak mindenütt Közép- és Kelet-Európában — szögezi le a Wörner által leadott közlemény. Reméljük — tette hozzá —, hogy Románia békésen fog haladni az autentikus demokrácia meghonosítása felé".

(LONDON. Agerpres).
Anglia királynője érvénytelennek nyilvánította a Bath magas kitüntető cím Nagykereszt Lovagja fokozatát, amelyet 1978-ban adományozott a román diktátornak, és úgy döntött, hogy visszaküldi azt a román kitüntetést, amit Ceaușescu adományozott neki az ugyanazon évben Nagy-Britanniában tett hivatalos látogatása alkalmával.

(WASHINGTON. Agerpres).
George Bush, az USA elnöke üdvözölte Ceaușescu megdöntését, és bejelentette, hogy gazdasági segítséget szándékszik nyújtani Romániának, ha az ország rálép a demokrácia útjára. Bush drámaiaknak minősítette a romániai változásokat.

Előzetesen, írásos nyilatkozatban szólította fel Románia volt kormányát, hogy ne folyamodjon brutális megtorláshoz és vessen véget a Ceaușescu-diktatúrának.

(PRÁGA. Agerpres).
A Csehszlovákiai Kommunista Párt meggyőződését fejezi ki, hogy a román népnek és a becsületes kommunistáknak sikerül kiutat találniuk abból a tragikus helyzetből, amelybe az ország jutott Nicolae Ceaușescu népellenes diktátor rezsimjének vezetése alatt — hangsúlyozza nyilatkozatában Ladislav Adamec, a Csehszlovákiai Kommunista Párt elnöke.

A csehszlovák kommunisták támogatják a román dolgozók törekvését a szocializmus humanitárius és demokratikus alapjainak megújítására.

(SZÓFIA. Agerpres).
Őszinte örömmel és nagy megkönnyebbüléssel fogadtam a Ceaușescu-rezsim eltávolítását — jelentette ki Petar Mladenov, a BKP KB főtitkára, Bulgária NK Államtanácsának elnöke a BTA hírügynökség tudósítójával folytatott beszélgetése során. Ez a hír azután következett be, hogy két napon át aggódtunk és nyugtalankodtunk, undorodtunk és elítéltük a szabadságért és demokráciáért harcra kelt, s e harcban több ezer emberáldozatot hozott román nép véres, kegyetlen elnyomását. P. Mladenov kifejezte meggyőződését, hogy ezeket az érzelmeket élik át Bulgária összes honpolgárai.

Meghajlunk azok emléke előtt, akik meghaltak azért, hogy Romániában eljöjjön az öröm napja, ami öröm egész Európának — folytatta a bolgár vezető. Gratulálunk román testvéreinknek, akik megdöntötték a zsarnokot és ráléptek a társadalom demokratikus megújításának útjára.

A BKP főtitkára kifejezte meggyőződését, hogy az összes bulgáriai társadalompolitikai szervezetek és összes erők hatékony támogatást fognak nyújtani a román népnek.

Meggyőződésem, hogy a pénteki események megnyitják az utat az előtt, hogy aktív és gyümölcsöző együttműködési kapcsolatok és őszinte barátság alakuljon ki Bulgária és Románia között — mutat rá befejezésül Petar Mladenov.

(MOSZKVA. Agerpres).
Kisinyov központjában, a katedrális előtti téren péntek este a gyertyák ezreit gyújtották meg. Itt tartották a gyászmisét az utóbbi napokban elkönyvelt romániai tragikus események áldozatainak emlékére.

apróhirdetés

Veszek személyi számítógépet, előnyben új ZX Spectrum típus. Telefon: 8–71–04. (22197)

Luxor bútorgarnitúra eladó. Telefon: 1–04–02. (22171)

Eladom vagy elcserélem VHS kazettofonom, Yamaha PSS–360 Keyboard színes tévével. Telefon: 7–39–17. (21796)

Eladó új asztrahán bunda. Telefon: 4–85–20. (21932)

Eladó 25-ös női korcsolya cipővel együtt és 36-os női bakancs. Telefon: 1–42–18, 17 óra után. (22254)

Rosenkranz-pianínó eladó. Telefon: 4–46–12, 18–21 óra között. (22309)

Különbejáratú szoba, a filológia kar környékén, egyetemista lánynak kiadó. Telefon: 3–10–64. (22076)

Eladó Skoda MB 1000, jó állapotban. Telefon: 5–61–74, 17 óra után. (21972)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, anyós, nagymama, testvér, sógornő, rokon és szomszéd,

ÖZV. SOÓS ANNA
SZÜL. BARTALIS,

volt Jugoszlávia utcai lakos, hosszú, súlyos szenvedés után, életének 64. évében, 1989. december 18-án, elhunyt. Temetése tegnap, pénteken volt a Monostori temetőben. A GYÁSZOLÓ CSALÁD. (22268)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, nagymama, testvér, sógornő, anyatárs,

ÖZV. NAGYI ERZSÉBET,

64 éves korában, váratlan hirtelenséggel elhunyt. Drága halottunkat pénteken temettük Kolozskarán. A GYÁSZOLÓ CSALÁD. (22219)

Mély fájdalommal tudatom, hogy szeretett keresztmamám,

ÖZV. DOBOS MÁRIA
SZÜL. FÜLÖP,

rövid szenvedés után, életének 82. évében, elhunyt. Temetése ma, 23-án, 14 órakor a Házsongárdi temető nagykápolnájából. GYÁSZOLÓ KERESZTLÁNYA ÉS CSALÁDJA. (21780)

Mély fájdalommal emlékeztünk december 21-ére, arra a napra, amikor egy esztendeje, örökre itt hagyott a szeretett feleség, édesanya és nagyanya,

TÖKÖLI ZSUZSANNA.
GYÁSZOLÓ CSALÁDJA. (21484)

Fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagyapa, testvér, após,

ID. KUN KUTI ISTVÁN,

életének 62. évében, elhunyt. Drága halottunkat december 26-án helyezzük örök nyugalomra a Házsongárdi temető nagykápolnájából. GYÁSZOLÓ CSALÁDJA. (22292)

Egy éve, hogy utolsó útjára kísértük

ID. SZÉKELY FERENC,

kercsedi lakost. Drága jó szerettünk nyugalma legyen csendes. Soha el nem feledő FELESÉGE, IRMA, FIA, FERIKE, MENYE, ESZTIKE, ÉS DRÁGA JÓ UNOKÁI, GERŐ, SANYIKA ÉS A KIS ÁBELKE. (22093)

December 21-én volt 14 éve annak, hogy utolsót dobbant drága jó édesanyánk,

KOVÁCS ISTVÁNNÉ
VÉR TANÁR KATALIN

szerető szíve. Fájó szívvel emlékezünk rá. GYERMEKEI ÉS CSALÁDJUK. (21794)

Két éve annak a szomorú napnak, amikor a kegyetlen halál elragadta közülünk az élni akaró, drága jó gyermeket, testvért, férjet és édesapát,

KULCSÁR ANDRÁST.

Hiánya pótolhatatlan. Emlékét őrizzük, amíg élünk. SZÜLEI, TESTVÉREI ÉS KISFIA, ANDRÁSKA. (22249)

Szomorúan tudatjuk, hogy szeretett édesapánk,

ID. CSORBA BÉLA
rádiótechnikus, életének 77. évében, elhunyt. Temetése szombaton, december 23-án 12 órakor, a Házsongárdi temető II-es kápolnájából. FIA ÉS MENYE. (22101)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett, drága jó férj, édesapa, nagytata, após és jó szomszéd,

CSEH FERENC,

életének 79., boldog házasságának 48. évében, december 19-én reggel 6 órakor, hirtelen elhunyt. Temetése december 25-én 13 órakor, a Házsongárdi temető kápolnájából. A GYÁSZOLÓ CSALÁD. (22225)

Őszinte részvétünk SZABÓ RÓZSIKÁNAK, szeretett férje elhunyta miatti fájdalmában. Az Arta Jucăriilor csomagoló részlegéről. KOLLEGANŐI. (22195)

Mély megrendüléssel tudatjuk, hogy a szeretett dédapa, nagyapa és rokon,

DANCSÓ GYÖRGY,

nyugalmazott színész, életének 96. évében, 1989. december 20-án türelemmel viselt szenvedés után, elhunyt. Drága halottunkat a Házsongárdi temető nagykápolnájából, folyó hó 26-án, kedden 12 órakor helyezzük örök nyugalomra. A GYÁSZOLÓ CSALÁD. (22308)

December 21-én múlt egy éve, hogy eltávozott az élők sorából szeretett édesanyám,

ÖZV. BODÓ JÚLIA.

Nem az a fájdalom, mely jajba fúl, sem melyre könnyes lesz a szem, hanem melyet magamban hordozok egy életen át, csendesen. Fájó szép emlékét kegyelettel őrzi FIA, LAJIKA. (21799)

Fájó szívvel emlékezünk a három éve elhunyt szerető férjre, édesapára,

JÁNOSSY D. LÁSZLÓ

festőművészre, kinek emlékét és jóságát szeretettel őrizzük. FELESÉGE ÉS LEÁNYA. (22203)

December 22-én három éve, hogy örökre itt hagyott drága jó ódesanyánk,

ÖZV. SERESTÉLY MÁRTONNÉ
UNGVÁRI ZSUZSA

(széki). Nem akkor halunk meg, amikor eltemetnek, hanem mikor elfelednek. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes. BÁNATOS LEÁNYA, RÓZA. (22256)

Ma hat hete távozott családja köréből a forrón szeretett feleség, édesanya, testvér, anyós és nagymama,

KEREKES GYÖRGYNÉ
VÁRADI ÁGNES.

Szívünket bánat nyomja, szemünket könny árasztja. Emléke örökre velünk marad. A BÁNATOS CSALÁD. (22146)

Köszönetet mondunk mindazoknak a rokonoknak, ismerősöknek, kollégáknak és barátoknak, akik drága halottunk,

GYÖRKE TIBOR (ÖCSIKE),

temetésén részt vettek és fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A GYÁSZOLÓ CSALÁD. (22172)

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk: ma hat hónapja, hogy a drága gyermekünk, testvér,

LACZI ISTVÁN,

18. évében, örökre eltávozott közülünk. Nagyon szerettük. Emléke örökké élni fog szívünkben. Nyugalma legyen csendes. GYÁSZOLÓ SZÜLEI ÉS TESTVÉREI. (22284)

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Cluj-Napoca, str. Napoca 16., Căsuța poștală: 239. Tel.: 1—64—16 (központ) Intreprinderea Poligrafică Cluj. Index: 40—161